



# Vitaliteit per deelsector en deelregio

Bijlage bij  
vitaliteitsonderzoek  
dagrecreatie Overijssel

## Colofon

© Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd, september 2022 Het Vechtdal is niet meegenomen in dit onderzoek; deze regio is eerder al onderzocht door bureau ZKA Leisure Consultants.

### **Opdrachtgever**

Gastvrij Overijssel

### **Contactpersoon**

Shelly van Winden, MarketingOost

### **Auteurs**

Drs. J.J. (Jan Jaap) Thijs

E. (Ellen) Ruiter, MSc.

M. (Martijn) Huijgen, MSc.

N. (Natasja) Sonderen, BSc.

C. (Cindy) Gelderman, BSc.

Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd

Jansbuitensingel 30

6811 AE Arnhem

Tel: 06-51174193

Mail: [thijs@ruimteenvrijetijd.nl](mailto:thijs@ruimteenvrijetijd.nl)

[www.ruimteenvrijetijd.nl](http://www.ruimteenvrijetijd.nl)



# Inhoudsopgave

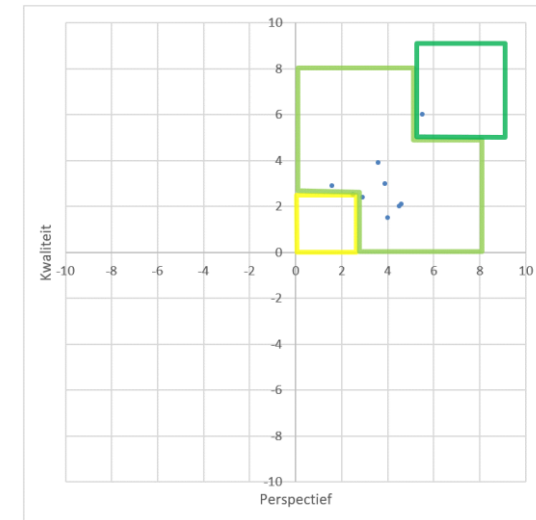
<b>1 VITALITEIT PER DEELSECTOR .....</b>	<b>4</b>
1.1 <i>Dagattracties</i> .....	4
1.2 <i>Wellness en zwembaden</i> .....	5
1.3 <i>Indoor leisure</i> .....	6
1.4 <i>Cultuur en erfgoed</i> .....	7
1.5 <i>Sportief en outdoor</i> .....	8
1.6 <i>Bezoekerscentrum natuurgebied</i> .....	9
1.7 <i>Watersport</i> .....	10
<b>2 VITALITEIT PER DEELREGIO.....</b>	<b>11</b>
2.1 <i>Twente geheel</i> .....	11
2.1 <i>Zuidwest Twente</i> .....	12
2.2 <i>Stedenband Twente</i> .....	13
2.3 <i>Noordoost Twente</i> .....	14
2.4 <i>Salland</i> .....	15
2.5 <i>Noordwest Overijssel</i> .....	16



## 1 Vitaliteit per deelsector

### 1.1 Dagattracties

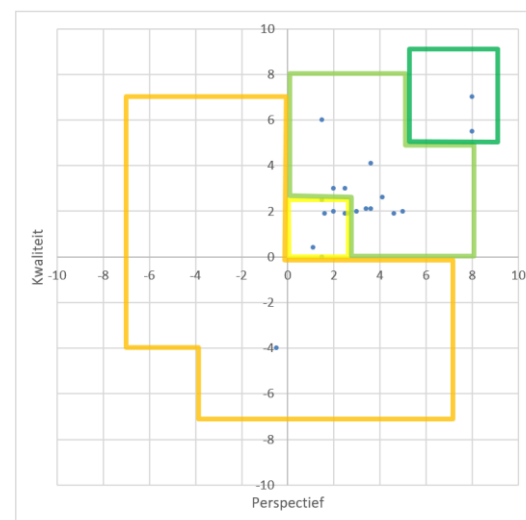
Groep	Dagattracties	% van totaal Dagattracties	% van totaal bezoekers
Voorlopers	1	11%	10%
Hoge middenmoters	8	89%	90%
Lage middenmoters	0	0%	0%
Zorgenkindjes	0	0%	0%
Totaal	9	100%	100%



<b>Dagattracties</b>	Hieronder vallen pret- en themaparken, dieren- en plantentuinen (met betaalde toegang) en grootschalige kinderboerderijen met speelvoorzieningen.
<b>Zeer vitaal</b>	Deze sector is volledig vitaal. Op kwaliteit scoort deze deelsector gemiddeld een 3,7 en op perspectief een 2,9. De meeste bedrijven vallen binnen de categorie hoge middenmoters.
<b>Typering</b>	In de steekproef zaten 9 bedrijven. Daaronder geen pretparken of dierentuinen, wel grootschalige kinderboerderijen en plantentuinen of andere dagattracties, vooral in Twente en slechts één in Noordwest Overijssel. De omvang varieert sterk met ingeschatte bezoekersaantallen variërend van 2.000 tot 90.000 per jaar.
<b>Wat gaat er goed?</b>	Er gaat veel goed bij deze bedrijven. Groeiende bezoekersaantallen, goede reviews en een (licht) groeiend bedrijfsresultaat. We zien veel investeringen, een relatief hoog onderscheidend vermogen en veel markt bewustzijn bij de ondernemers. Relatief vaak besteden deze bedrijven aandacht aan duurzaamheid en denken na over een maatschappelijke betekenis (maatschappelijke functie voor bepaalde groepen, of in het behoud van natuur, cultuur of historie).
<b>Wat kan er beter?</b>	Er wordt vaak nog geen specifieke doelgroep gekozen. De uitstraling van de bedrijven is niet altijd even eigentijds en soms zelfs enigszins gedateerd.
<b>Opvallendheden</b>	De sector was relatief minder gevoel voor de effecten van corona

## 1.2 Wellness en zwembaden

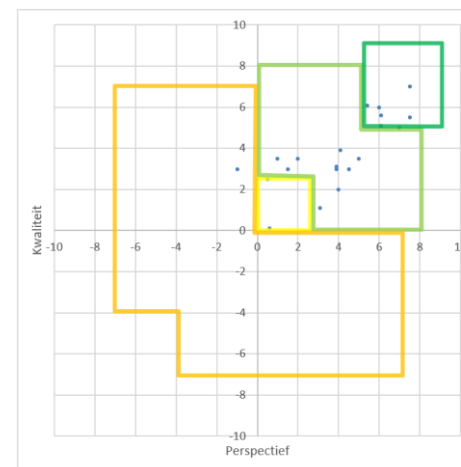
Groep	Wellness en zwembaden	% van totaal deelsector	% van totaal bezoekers
Voorlopers	2	10%	0,1%
Hoge middenmoters	13	65%	89%
Lage middenmoters	4	20%	10%
Zorgenkindjes	1	5%	0,3%
Totaal	20	100%	100%



<b>Wellness en zwembaden</b>	Hieronder vallen binnen- en buitenzwembaden met een duidelijke recreatieve functie, sauna- en wellnessbedrijven indien een dagdeelvullend programma kan worden aangeboden en zwemplassen die onderdeel uitmaken van een grootschalig leisure cluster.
<b>Vitaal</b>	Deze sector bijna volledig vitaal. Op kwaliteit scoort deze deelsector gemiddeld een 3,1 en op perspectief een 2,4. De meeste bedrijven vallen binnen de categorie hoge middenmoters.
<b>Typering</b>	20 bedrijven, waaronder 14 zwembaden, 5 sauna- en wellnessbedrijven en 1 organisatie die meerdere recreatieplassen rond grootschalige leisure clusters beheert. De zwembaden liggen verspreid over de provincie, de saunabedrijven zijn geconcentreerd in Twente. De zwembaden zijn grote publiekstrekkingen met gemiddeld 160.000 bezoekers, de sauna's veel kleiner met gemiddeld 4.000 bezoekers. De organisatie met recreatieplassen trekt maar liefst 1,2 miljoen bezoekers per jaar.
<b>Wat gaat er goed?</b>	We zien groeiende bezoekersaantallen, goede reviews en relatief goede online marketing. Bedrijven zijn zich relatief vaak bewust van veranderingen in de markt en proberen daarop in te spelen.
<b>Wat kan er beter?</b>	Er worden vaker belemmeringen voor de toekomst gezien, waaronder vooral de stijgende energiekosten, personeelstekorten (in combinatie met stijgende lonen) en bezuinigingen door gemeenten (bij zwembaden). De uitstraling van de bedrijven is niet altijd even eigentijds en soms zelfs enigszins gedateerd. Bij een aantal bedrijven zien we ook een beperkt onderscheidend vermogen en beperkter ondernemerschap dan gemiddeld.
<b>Opvallendheden</b>	De sector was relatief minder gevoel voor de effecten van corona

### 1.3 Indoor leisure

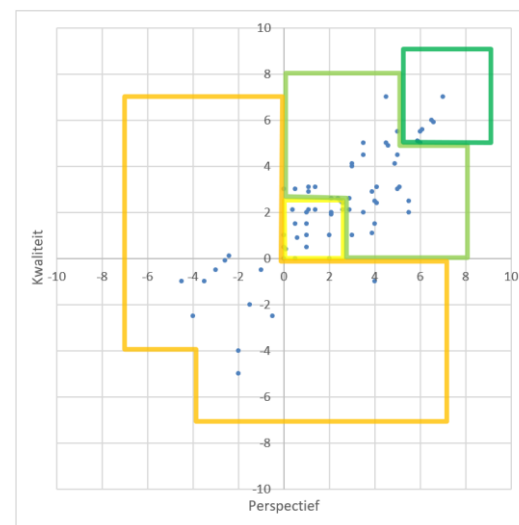
Groep	Indoor leisure	% van totaal Indoor leisure	% van totaal bezoekers
Voorlopers	7	35%	54%
Hoge middenmoters	11	55%	42%
Lage middenmoters	1	5%	1%
Zorgenkindjes	1	5%	3%
Totaal	20	100%	100%



<b>Indoor leisure</b>	Hieronder vallen alle bedrijven die overdekte leisure activiteiten aanbieden (indoor speeltuinen, lasergamen, paintball, Family Entertainment Centers, trampolineparken, klim- en boulderparken, skatepark, bowling (indien geen nevenactiviteit)). NB ook grootschalige betaalde <b>outdoor</b> speeltuinen hebben we onder deze categorie ingedeeld.
<b>Vitaal</b>	Deze sector bijna volledig vitaal. Op kwaliteit scoort deze deelsector gemiddeld een 3,9 en op perspectief een 3,8. De meeste bedrijven vallen binnen de categorie hoge middenmoters, maar we zien ook veel voorlopers.
<b>Typering</b>	20 bedrijven, zeer divers qua aard (zie definitie hierboven), verdeeld over de provincie. Gemiddeld genomen ontvangen deze bedrijven 23.000 bezoekers per jaar, variërend van 5.000 tot 78.000.
<b>Wat gaat er goed?</b>	Er gaat veel goed in deze sector. Groeiende bezoekersaantallen en een groeiend bedrijfsresultaat. We zien veel investeringen, een relatief hoog onderscheidend vermogen en veel markt bewustzijn bij de ondernemers. Het gemiddeld ondernemerschap bij deze groep bedrijven is dan ook goed; dat uit zich ook in een gemiddeld wat scherpere doelgroepkeuze en vaker een goede online marketing.
<b>Wat kan er beter?</b>	Deze bedrijven hebben relatief minder vaak een maatschappelijke betekenis (maatschappelijke functie voor bepaalde groepen, of in het behoud van natuur, cultuur of historie).
<b>Opvallendheden</b>	De sector was relatief gevoelig voor de effecten van corona.

## 1.4 Cultuur en erfgoed

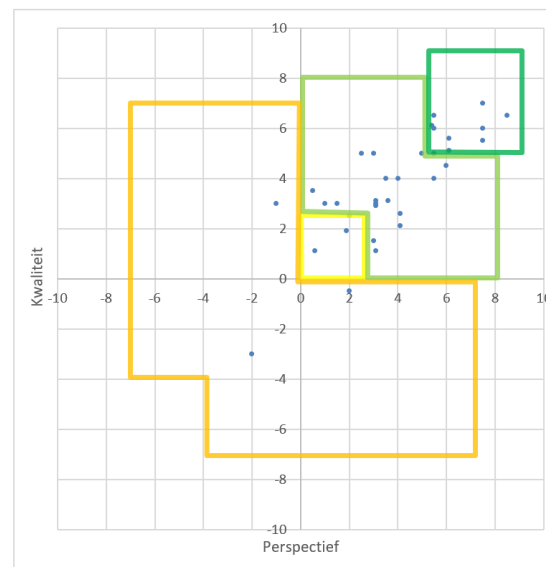
Groep	Cultuur en erfgoed	% van totaal	% van totaal bezoekers
Voorlopers	8	11%	11%
Hoge middenmoters	33	46%	75%
Lage middenmoters	18	25%	10%
Zorgenkindjes	12	17%	4%
Totaal	71	100%	100%



<b>Cultuur en erfgoed</b>	Hieronder vallen monumenten en musea (betaald en minimaal 3 dagen per week geopend in het seizoen), (openlucht)theaters, poppodia, bioscopen en filmhuizen.
<b>Minder vitaal</b>	Deze sector is voor het overgrote merendeel vitaal, maar kent het grootste aandeel zorgenkindjes en lage middenmoters van alle deelsectoren. Gemiddeld scoort deze sector een 2,2 op kwaliteit en een 2,1 op perspectief.
<b>Typering</b>	Veruit de grootste deelsector met 71 voorzieningen in de steekproef. Bestaat voor een groot deel uit stichtingen of verenigingen (driekwart van de bedrijven). Alle hierboven genoemde voorzieningen komen voor in de steekproef; het gaat voor een groot gedeelte over musea, op afstand gevolgd door monumenten (vooral molens) en theaters.
<b>Wat gaat er goed?</b>	Relatief vaak heeft deze sector een grotere maatschappelijke betekenis (maatschappelijke functie voor bepaalde groepen, of in het behoud van natuur, cultuur of historie). Een relatief groot deel weet zich te onderscheiden van de rest van de sector, door een unieke product of soms unieke beleving aan te bieden.
<b>Wat kan er beter?</b>	We zien gemiddeld genomen minder ondernemerschap, wat zich uit in minder markt bewustzijn, een minder scherpe doelgroepkeuze en iets vaker een minder goede online uitstraling en vindbaarheid. De afhankelijkheid van subsidies is relatief groot en dat maakt de organisaties soms kwetsbaar van één of twee subsidiegevers. Bedrijven zijn minder vaak positief gestemd over het verloop van het bedrijfsresultaat en de <b>bezoekersaantallen</b> (die dus ook vaker een dalende trend laten zien dan in andere sectoren).
<b>Opvallendheden</b>	De sector was relatief gevoelig voor de effecten van corona. Daar waar de afhankelijkheid van bezoekers minder groot was (bijvoorbeeld omdat subsidie de belangrijkste bron van inkomen vormde) of waar het ging om een nevenactiviteit, is de gevoeligheid voor corona minder groot.

## 1.5 Sportief en outdoor

Groep	Sportief en outdoor	% van totaal Sportief en outdoor	% van totaal bezoekers
Voorlopers	11	32%	13%
Hoge middenmoters	18	53%	85%
Lage middenmoters	2	6%	0%
Zorgenkindjes	3	9%	1%
Totaal	34	100%	100%

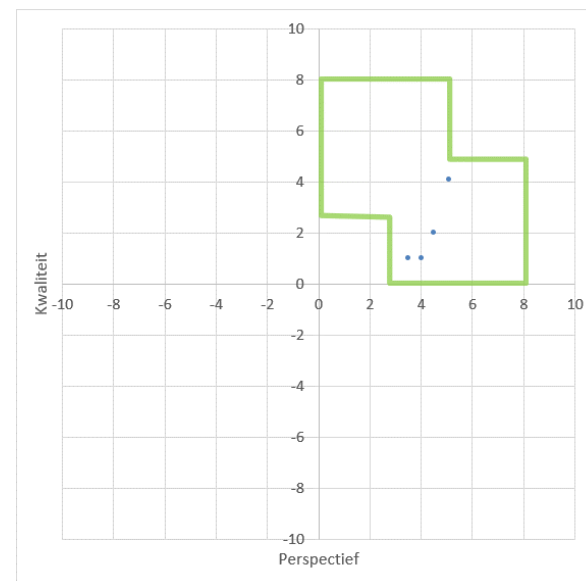


<b>Sportief en outdoor</b>	Hieronder vallen alle bedrijven die sportieve activiteiten in de buitenlucht aanbieden, waaronder klimbossen, outdoorbedrijven, outdoor lasergamen, golfbanen (inclusief pitch and putt) en verhuurbedrijven van bijzondere vervoermiddelen (zoals tractoren of oldtimers) en <b>actieve</b> watersport (SUP of kanoverhuur).
<b>Vitaal</b>	Deze deelsector is op enkele uitzonderingen na (zeer) vitaal. De meerderheid van de bedrijven behoort tot de hoge middenmoters. Gemiddeld scoren de bedrijven een 3,8 op kwaliteit en een 3,7 op perspectief..
<b>Typering</b>	34 bedrijven, verdeeld over de regio's, en zeer gevarieerd qua soorten (zie beschrijving hierboven). De bezoekersaantallen variëren sterk, van slechts 70 (voor een aanbieder van ezeltrektochten) tot 75.000 voor een golfbaan.
<b>Wat gaat er goed?</b>	Het gemiddeld ondernemerschap bij deze groep bedrijven is goed; ze laten zien met de tijd mee te gaan (hoge mate van eigentijdsheid), te investeren, vernieuwen en in te spelen op de veranderingen in de markt. Ook de doelgroep is gemiddeld scherper gekozen en we zien vaker een goede online marketing. Ondernemers zien relatief weinig grote belemmeringen voor de toekomst en verwachten dan ook vaker een groeiend bedrijfsresultaat. We zien meer aandacht voor duurzaamheid.
<b>Wat kan er beter?</b>	Het <i>onderhoud</i> van de bedrijven op locatie is niet altijd even hoog. Het komt relatief weinig voor dat bedrijven er een <i>belangrijke rol voor de maatschappij</i> vervullen op het gebied van werkgelegenheid, het vervullen van een maatschappelijke functie voor bepaalde groepen, of in het behoud van natuur, cultuur of historie
<b>Opvallendheden</b>	De sector was relatief niet erg gevoelig voor de effecten van corona.



## 1.6 Bezoekerscentrum natuurgebied

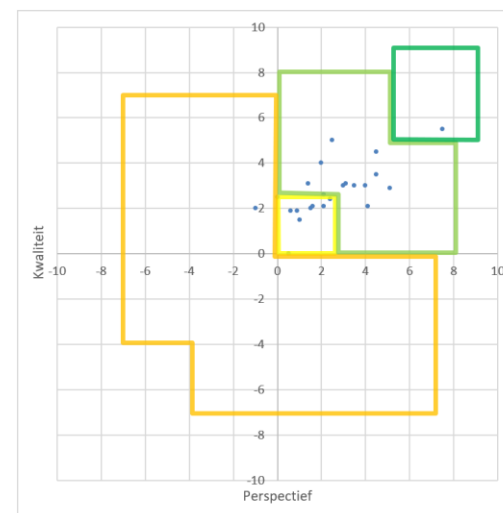
Groep	Bezoekerscentrum natuurgebied	% van totaal Bezoekerscentrum natuurgebied	% van totaal bezoekers
Voorlopers	0	0%	0%
Hoge middenmoters	4	100%	100%
Lage middenmoters	0	0%	0%
Zorgenkindjes	0	0%	0%
Totaal	4	100%	100%



Bezoekerscentra natuurgebieden	Bezoekerscentra van natuurgebieden
Vitaal	Deze deelsector is in zijn geheel vitaal. Op kwaliteit scoort deze sector een 4,3 gemiddeld, op perspectief een 2,0.
Typering	Hieronder vallen 'slechts' 4 bedrijven in de steekproef, waarvan 2 stichtingen/verenigingen. 2 zijn er in Noordwest Overijssel gelegen, 2 in Twente.
Wat gaat er goed?	De bezoekerscentra zijn erg eigentijds en weten zich goed van elkaar te onderscheiden. Ze hebben een gunstige ligging en vervullen een maatschappelijke rol. De websites zijn vaak volledig, duidelijk en goed vindbaar.
Wat kan er beter?	De afhankelijkheid van subsidies is relatief groot, dat kan de voorzieningen kwetsbaar maken voor de toekomst. De verwachtingen voor de toekomst zijn bij de bezoekerscentra minder positief dan bij de andere sectoren. De helft verwacht dat de bedrijfsresultaten (licht) zullen dalen.
Opvallendheden	De sector was relatief niet erg gevoelig voor de effecten van corona (op één bezoekerscentrum na).

## 1.7 Watersport

Groep	Watersport	% van totaal Watersport	% van totaal bezoekers
Voorlopers	1	4%	13%
Hoge middenmoters	13	57%	64%
Lage middenmoters	8	35%	23%
Zorgenkindjes	1	4%	0,4%
Totaal	23	100%	100%

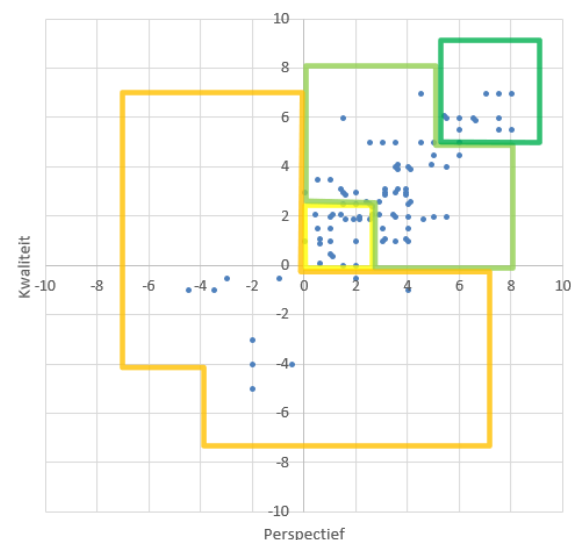


<b>Watersport</b>	Rondvaartbedrijven en bootverhuur
<b>Vitaal</b>	Op één na zijn alle bedrijven vitaal. Het merendeel van deze bedrijven vallen binnen de categorie hoge middenmoters, maar bijna een derde valt binnen de categorie lage middenmoters en dat is een relatief groot deel. Deze deelsector scoort op kwaliteit gemiddeld een 2,5 en op perspectief een 2,8.
<b>Typering</b>	23 bedrijven, waarvan het merendeel bootverhuur. De concentratie van de bedrijven ligt in Noordwest Overijssel.
<b>Wat gaat er goed?</b>	Op onderhoud en eigentijdsheid zien we dat bedrijven vaker 'goed' scoren (daar staat tegenover dat we hierbij geen uitblinkers zien, geen enkel bedrijf scoorde 'uitstekend' op deze parameters). De ligging van deze bedrijven is vaak gunstig.
<b>Wat kan er beter?</b>	Het onderscheidend vermogen van de sector is niet heel groot. Online zijn de bedrijven niet sterk vertegenwoordigd (online uitstraling en informatie is vaker beperkt en gedateerd, online reviews relatief vaak niet vindbaar). Er wordt relatief vaak geen specifieke doelgroep gekozen en het ondernemerschap is minder hoog ingeschaald dan gemiddeld. De sector heeft minder vaak een maatschappelijke functie voor bepaalde groepen, of in het behoud van natuur, cultuur of historie.
<b>Opvallendheden</b>	Het komt relatief vaker voor dat bedrijven zowel relatief weinig last als heel veel last van de <i>coronapandemie</i> hebben gehad

## 2 Vitaliteit per deelregio

### 2.1 Twente geheel

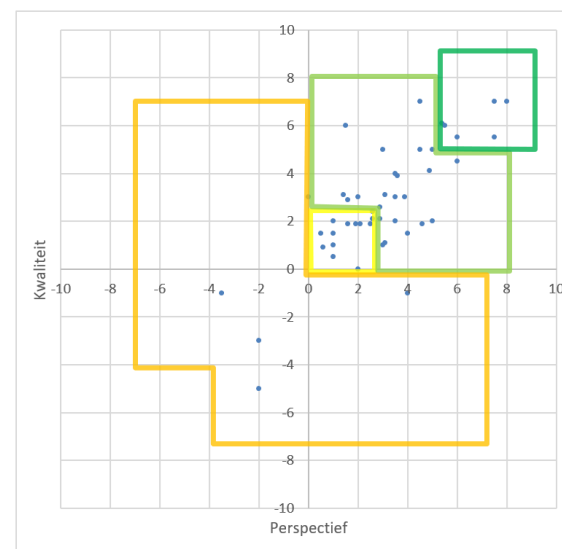
Groep	Twente	% van totaal	% van totaal bezoekers
Voorlopers	14	14%	7%
Hoge middenmoters	54	55%	84%
Lage middenmoters	20	20%	8%
Zorgenkindjes	10	10%	1%
Totaal Twente	98	100%	100%



<b>Twente (geheel)</b>	
<b>Vitaal</b>	De bedrijven in Twente zijn op een paar uitzonderingen na vitaal. Gemiddeld scoren bedrijven in deze deelregio een 2,9 voor kwaliteit en een 2,6 voor perspectief.
<b>Typering</b>	98 bedrijven, waarvan het merendeel vitaal is. Relatief veel bedrijven vallen in de categorie Cultuur & Erfgoed, maar er zijn ook relatief veel sportief & outdoor bedrijven te vinden. De verschillen in capaciteit zijn groot, mede door een aantal kleinschalige musea en grootschalige zwembaden.
<b>Wat gaat er goed?</b>	In Twente bevinden zich de meeste bedrijven. De afwijking tot het gemiddelde zijn daarom nergens erg groot. We zien net iets meer dan gemiddeld uitstekende eigentijdsheid en dat er iets vaker een bewuste doelgroepkeuze is gemaakt. Ook zien we net iets vaker dat bedrijven positief scoren op maatschappelijke betekenis.
<b>Wat kan er beter?</b>	We zien iets vaker dan gemiddeld dat ondernemers helemaal niet bezig zijn met duurzaamheid en de ondernemers verwachten iets meer dan gemiddeld een (lichte) daling van de bedrijfsresultaten. Ook scoren de bedrijven iets lager dan gemiddeld op online informatie verschaffing.
<b>Opvallendheden</b>	Bedrijven hebben gemiddeld genomen minder vaak aangegeven heel veel last te hebben ervaren door de coronacrisis.

## 2.1 Zuidwest Twente

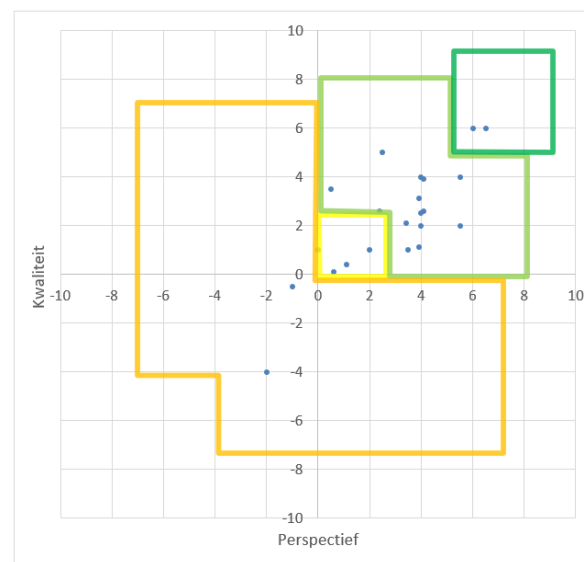
Groep	Zuidwest Twente	% van totaal	% van totaal bezoekers
Voorlopers	7	15%	7%
Hoge middenmoters	26	55%	82%
Lage middenmoters	10	21%	10%
Zorgenkindjes	4	9%	1%
Totaal Zuidwest Twente	47	100%	100%



<b>Zuidwest Twente</b>	Borne, Haaksbergen, Hellendoorn, Hof van Twente, Rijssen-Holten, Twenterand, Wierden
<b>Vitaal</b>	De bedrijven in Zuidwest Twente zijn op een paar uitzonderingen na vitaal. Gemiddeld scoren bedrijven in deze deelregio een 2,9 voor kwaliteit en een 2,7 voor perspectief.
<b>Typering</b>	47 bedrijven, relatief veel Cultuur & Erfgoed en waarvan het merendeel is verspreid over Hof van Twente en Rijssen-Holten. De capaciteit verschilt erg van ca. 70 bezoekers tot 800.000 bezoekers per jaar. Gemiddelde capaciteit is 34.700 bezoekers per jaar.
<b>Wat gaat er goed?</b>	We zien relatief iets vaker dat bedrijven zich weten te onderscheiden van de concurrentie. Online reviews zijn vaker vindbaar en relatief hoog. Ondernemers zijn iets vaker bezig met duurzaamheid, en zijn minder grote belemmeringen voor de bedrijfsvoering dan gemiddeld. Het bedrijfsresultaat wordt vaak als 'stabiel' gezien. Vaker vervullen bedrijven een maatschappelijke functie.
<b>Wat kan er beter?</b>	Het ondernemerschap is in deze regio iets minder hoog beoordeeld dan gemiddeld. Ook liggen de investeringen wat lager en is de afhankelijkheid van subsidies bij een aantal bedrijven groter.
<b>Opvallendheden</b>	Gemiddeld genomen hebben bedrijven in de regio iets minder last gehad van de coronapandemie dan gemiddeld.

## 2.2 Stedenband Twente

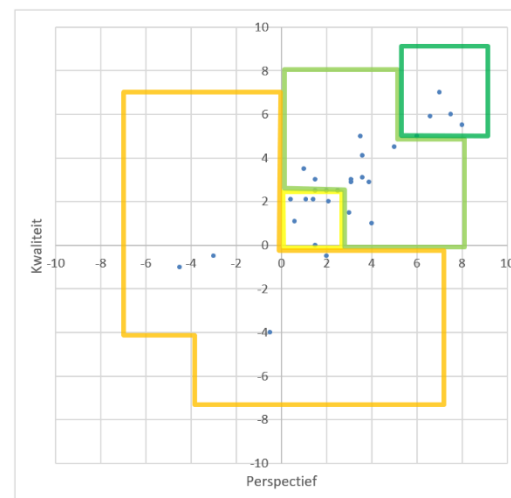
Groep	Stedenband Twente	% van totaal	% van totaal bezoekers
Voorlopers	2	9%	5%
Hoge middenmoters	14	64%	94%
Lage middenmoters	4	18%	1%
Zorgenkindjes	2	9%	0,04%
Totaal Stedenband Twente	22	100%	100%



<b>Stedenband Twente</b>	Almelo, Hengelo, Enschede
<b>Vitaal</b>	Op een paar uitzonderingen na vitaal. Gemiddeld scoort deze deelregio een 2,9 voor kwaliteit en een 2,2 voor perspectief.
<b>Typering</b>	22 bedrijven uit met name de gemeente Enschede. De capaciteit varieert tussen de 200 en 1,2 miljoen bezoekers per jaar met een gemiddelde capaciteit van ca. 36.800 bezoekers per jaar.
<b>Wat gaat er goed?</b>	We zien relatief veel vaker dat bedrijven zich weten te onderscheiden van de concurrentie. We zien relatief goed of zelfs uitstekend ondernemerschap. Er zijn meer dan gemiddeld duidelijke doelgroepkeuzes gemaakt. Vaker dan gemiddeld vervullen bedrijven een maatschappelijke functie en zijn ze bezig met duurzaamheid.
<b>Wat kan er beter?</b>	We zien in deze deelregio vaker een minder goed onderhoud en minder hoge score op eigentijdsheid. Opvallend is ook dat de online informatievoorziening bij veel bedrijven minder goed is dan gemiddeld. De afhankelijkheid van subsidies is relatief groot. Alhoewel de meeste bedrijven positief naar de toekomst kijken, zien we een relatief grotere groep die zich zorgen maakt over het bedrijfsresultaat in de toekomst. Ook zien meer bedrijven in de stedenband grotere belemmeringen voor de toekomst.
<b>Opvallendheden</b>	Gemiddeld genomen hebben bedrijven in de regio iets meer last gehad van de coronapandemie dan gemiddeld.

### 2.3 Noordoost Twente

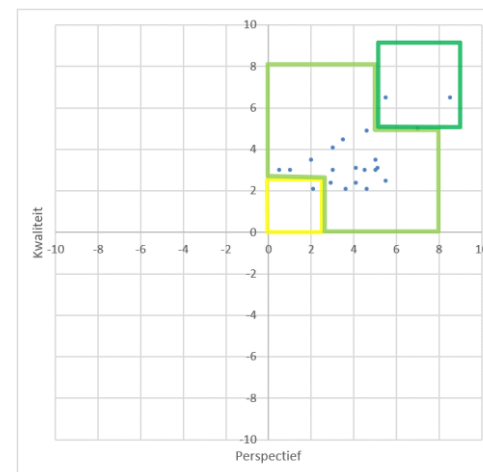
Groep	Noordoost Twente	% van totaal	% van totaal bezoekers
Voorlopers	5	17%	17%
Hoge middenmoters	14	48%	49%
Lage middenmoters	6	21%	27%
Zorgenkindjes	4	14%	7%
Totaal Twente	29	100%	100%



<b>Noordoost Twente</b>	Losser, Oldenzaal, Tubbergen, Dinkelland
<b>Vitaal</b>	De bedrijven in Noordoost Twente zijn op een paar uitzonderingen na vitaal; binnen Twente is het de minst vitale deelregio . Gemiddeld scoort deze deelregio een 2,7 voor kwaliteit en een 2,6 voor perspectief.
<b>Typering</b>	29 bedrijven in met name de deelsectoren Cultuur & Erfgoed, Sportief en outdoor en Wellness en Zwembaden. De capaciteit van deze bedrijven varieert van 500 tot 100.000 bezoekers per jaar met een gemiddelde capaciteit van ca. 33.700 bezoekers per jaar.
<b>Wat gaat er goed?</b>	Er wordt positief naar de toekomst gekeken; veel meer bedrijven dan gemiddeld verwachten een stijging van het bedrijfsresultaat in de komende jaren. Er wordt gemiddeld genomen iets meer geïnvesteerd en iets meer ingesprongen op veranderingen in de markt. De afhankelijkheid van subsidies is relatief klein.
<b>Wat kan er beter?</b>	We zien dat bedrijven in de deelregio iets meer achterblijven als het gaat om eigentijdsheid en ook de mate van onderhoud is gemiddeld iets minder goed dan elders. De online uitstraling is ook minder eigentijds. Vaker dan gemiddeld worden er belemmeringen gezien. Bedrijven vervullen minder vaak een maatschappelijke functie en hebben minder vaak aandacht voor duurzaamheid in de bedrijfsvoering. Ook onderscheiden bedrijven zich iets minder sterk dan elders van de concurrentie.
<b>Opvallendheden</b>	Gemiddeld genomen hebben bedrijven in de regio duidelijk minder last gehad van de coronapandemie dan gemiddeld.

## 2.4 Salland

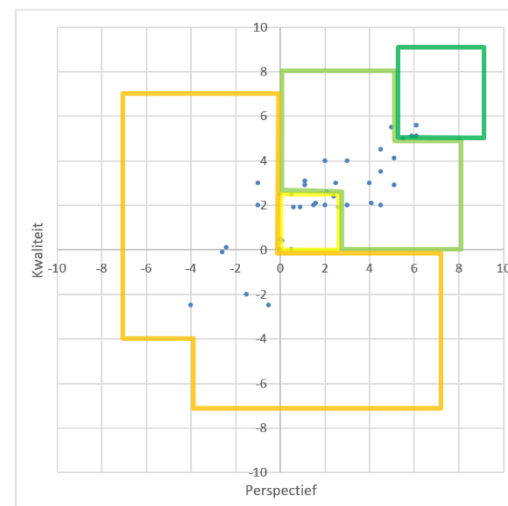
Groep	Salland	% van totaal	% van totaal bezoekers
Voorlopers	3	14%	17%
Hoge middenmoters	17	81%	81%
Lage middenmoters	1	5%	1%
Zorgenkindjes	0	0%	0%
Totaal Salland	21	100%	100%



<b>Salland</b>	Deventer, Raalte, Olst-Wijhe
<b>Zeer vitaal</b>	De bedrijven in Salland zijn allemaal vitaal en behoren ook nog eens bijna allemaal tot de hoge middenmoters. Gemiddeld scoren deze bedrijven een 4,1 op kwaliteit en een 3,5 op perspectief.
<b>Typering</b>	21 bedrijven uit met name de gemeente Deventer. De capaciteit varieert van 1.000 tot 100.000 bezoekers per jaar met een gemiddelde capaciteit van ca. 37.800 bezoekers per jaar.
<b>Wat gaat er goed?</b>	Bedrijven zijn bovengemiddeld goed onderhouden en hebben ook veel vaker een eigentijdse uitstraling. De online reviews zijn gemiddeld hoger, en ook de online uitstraling en informatievoorziening is beter dan gemiddeld. Onze inschatting van het ondernemerschap is duidelijk hoger dan in de andere onderzochte regio's. Ondernemers zijn vaker dan gemiddeld positief over de ontwikkeling van het aantal bezoekers en het bedrijfsresultaat naar de toekomst toe. Grote belemmeringen worden iets minder vaak gezien.
<b>Wat kan er beter?</b>	Ondernemers hebben gemiddeld genomen een minder scherpe doelgroepkeuze gemaakt, vervullen iets minder vaak een maatschappelijke functie en besteden minder vaak dan gemiddeld aandacht aan duurzaamheid.
<b>Opvallendheden</b>	Gemiddeld genomen hebben bedrijven in de regio duidelijk vaker last gehad van de coronapandemie dan gemiddeld.

## 2.5 Noordwest Overijssel

Groep	Noordwest Overijssel	% van totaal Noordwest Overijssel	% van totaal bezoekers
Voorlopers	5	13%	8%
Hoge middenmoters	17	44%	73%
Lage middenmoters	10	26%	17%
Zorgenkindjes	7	18%	2%
Totaal Noordwest Overijssel	39	100%	100%



<b>Noordwest Overijssel</b>	Kampen, Steenwijkerland, Zwartewaterland
<b>Minder vitaal</b>	Deze deelregio is voor het overgrote merendeel vitaal, maar kent het grootste aandeel zorgenkindjes en lage middenmoters van alle deelregio's. Gemiddeld scoort deze regio een 1,9 op kwaliteit en een 2,3 op perspectief.
<b>Typering</b>	39 bedrijven in met name de deelsectoren Cultuur & Erfgoed en Watersport. De capaciteit van deze bedrijven varieert van tussen de 50 en 100.000 bezoekers per jaar met een gemiddelde capaciteit van ca. 34.500 bezoekers per jaar.
<b>Wat gaat er goed?</b>	Er zijn maar weinig parameters die er in positieve zin heel duidelijk uitsteken in deze regio. Het onderhoud is gemiddeld genomen wel wat beter dan in de rest van de onderzochte regio's.
<b>Wat kan er beter?</b>	We zien iets minder goed of uitstekend ondernemerschap in de regio dan gemiddeld. Ook het onderscheidend vermogen en de doelgroepkeuze is gemiddeld minder scherp dan elders. Online zijn er verbeterpunten: de websites zijn minder eigentijds en bevatten vaker beperkte informatie, online reviews ontbreken vaker en zijn gemiddeld genomen lager.
<b>Opvallendheden</b>	Gemiddeld genomen hebben bedrijven in de regio vaker last gehad van de coronapandemie dan gemiddeld.